

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
МАРІУПОЛЬСЬКА МІСЬКА РАДА
ГО «ФОНД РОЗВИТКУ МАРІУПОЛЯ»
АРИЕЛЬСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ, Ізраїль
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ ТА ГУМАНІТАРИСТИКИ (WSEH), Республіка Польща
ДУНАЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ (EIDV), Словацька Республіка
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЦІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (EUST), Республіка Польща
ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ З РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА БІЗНЕС-ОСВІТИ
АСОЦІАЦІЯ СПРИЯННЯ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ ТА НАУКИ «SPACETIME»

СТРАТЕГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДЕРЖАВНОГО ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

**Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Маріуполь, 9 жовтня 2020 р.)**

Маріуполь
2020

Редакційна колегія:

Голова – *Марова С. Ф.*, д.держ.упр., професор, голова оргкомітету, ректор Донецького державного університету управління;

Заступник голови – *Балуєва О. В.*, д.е.н., професор, заступник голови оргкомітету, проректор з наукової роботи Донецького державного університету управління

Члени ради:

Токарева В. І., д.держ.упр., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Донецького державного університету управління;

Смирнова І. М., д.пед.н., доцент, заступник директора з науково-педагогічної роботи Дунайського інституту Національного університету «Одеська морська академія»;

Солоха Д. В., д.е.н., професор, декан факультету економіки Донецького державного університету управління;

Дятлова В. В., д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Донецького державного університету управління;

Черниш О. І., д.держ.упр., професор, завідувач кафедри менеджменту невиробничої сфери Донецького державного університету управління;

Стойка А. В. д.держ.упр., професор, завідувач кафедри туризму Донецького державного університету управління;

Тарасенко Д. Л., д.е.н., доцент, декан факультету права і публічного управління Донецького державного університету управління;

Маслов І. З., к.т.н., механік I-го розряду, завідувач кафедри судових енергетичних установок і систем Дунайського інституту Національного університету «Одеська морська академія»;

Калініна І. В., к.ю.н., доцент, завідувач кафедри спеціально-правових дисциплін Донецького державного університету управління;

Никифоренко Н. О., к.і.н., доцент, завідувач кафедри соціології управління Донецького державного університету управління;

Хороших В. В., к.держ.упр., доцент, завідувач кафедри маркетингу Донецького державного університету управління;

Драгомірова Є. С., к.е.н., доцент, доцент кафедри туризму Донецького державного університету управління;

Ткаченко О. Г., к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Донецького державного університету управління.

Затверджено рішенням Вченої ради Донецького державного університету управління від 01.10.2020 р. № 2.

С 83 *Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку: матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (наукове електронне видання) м. Маріуполь, 9 жовтня 2020 р. Маріуполь. 2020. 442 с.*

У збірнику представлені матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку». Наведено погляди представників органів державної та місцевої влади, наукової спільноти та практиків щодо проблем формування стратегічного потенціалу державного та територіального розвитку та пошуку шляхів їх вирішення. Матеріали будуть корисними для науковців, практиків, керівників підприємств, викладачів вищої школи, аспірантів, студентів.

3. White Paper on Education and Training - Teaching and Learning - Towards the Learning Society. COM (95) 590 final. 29 November 1995. URL: <http://aei.pitt.edu/1132>.

4. Stavroula P. The 'Problem' of the European Dimension in Education: A Principled Reconstruction of the Greek Cypriot Curriculum. *European Educational Research Journal*. 2005. Volume 4, Number 4. P. 343-367. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.2304/eeerj.2005.4.4.2>.

5. EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. URL: https://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1_PL_ACT_part1_v1.pdf.

6. Europe 2020 indicators, 01/04/2014. URL: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/europe_2020_indicators/headline_indicators.

7. Освіта в Україні: базові індикатори. Інформаційно-статистичний бюлетень результатів діяльності галузі освіти у 2017/2018 н. р. Київ: Державна наукова установа «Інститут освітньої аналітики», 2018. 209 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/nova-ukrainska-shkola/1serpkonf-informatsiyniy-byuletten.pdf>.

УДК 339.9(477)

НОВІТНІ АСПЕКТИ НАСЛІДКІВ ІНТЕГРУВАННЯ УКРАЇНИ ДО ЄС

ТОКАРЕВА В. І.,

доктор наук з державного управління, професор,
Донецький державний університет управління

Інтеграція є одним із найважливіших питань для будь-якої держави, адже завдяки цьому можливо вирішити багато питань політичного, економічного та соціального характеру. Так, підписання Угоди про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом засвідчило вибір саме євроінтеграційного вектору розвитку.

Дослідженням наслідків інтеграції України до ЄС займаються як науковці, так і практики. Між тим, новітні аспекти питання щодо впливу євроінтегрування на розвиток України та її різних сфер є доцільним та своєчасним.

Як відомо, Європейський Союз являє собою організацію, яка в процесі свого розвитку досягла не лише високого рівня політичної інтеграції та уніфікації права, але й економічного співробітництва, соціального забезпечення та культурного розвитку країн-членів, що засвідчує про доцільність використання досвіду країн ЄС в Україні.

В процесі становлення відносин між Україною та ЄС можна виділити декілька етапів:

підписання Угоди про партнерство та співробітництво між Європейськими співтовариствами і Україною [1], яке відбулось 16 червня 1994 року. Угода була ратифікована законом України №237/94-ВР від 10 листопада 1994 року, однак набула чинності лише 1 березня 1998 року, що започаткувало співробітництво із політичних та торговельних питань;

підписання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми

державами-членами, з іншої сторони [2]. Політичну частину угоди було підписано 21 березня 2014 року, економічну частину – 27 червня 2014 року. Верховна Рада України ратифікувала зазначену Угоду 16 вересня 2014 року, яка набула чинності 1 вересня 2017 року.

Отож, головним актом, що визначає зобов'язання України у сфері європейської інтеграції є Угода про асоціацію, яка виступає масштабним та комплексним документом. Поряд із визначенням конкретних зобов'язань Угода містить передумови для виконання інших міжнародних договорів у різних сферах, передбачає можливість укладання додаткових політичних домовленостей, дотримання яких може вимагати наближення законодавства України до міжнародних стандартів та права ЄС. Варто зауважити, що зобов'язання України у сфері європейської інтеграції не обмежуються лише основним текстом Угоди про асоціацію і додатками до цього документу, а можуть впливати з інших документів, пов'язаних з інтеграцією України до ЄС [3, с. 4].

Слід погодитися з дослідниками [4, 5], які відзначають, що інтеграція України до Європейського Союзу має переваги не лише для нашої країни, але й країн-членів ЄС. Беручи до уваги вищезазначене, проаналізуємо політичні, соціальні та економічні наслідки євроінтеграції для України.

До політичних переваг європейської інтеграції можна віднести створення надійних механізмів політичної стабільності, демократії та безпеки, адже зближення з ЄС є гарантією щодо розбудови демократичних інституцій в Україні. Окрім цього членство з ЄС відкриває шлях до колективних структур спільної безпеки Євросоюзу, завдяки чому можливо більш ефективно протидіяти боротьбі з організованою злочинністю, експорту зброї, контрабанді, нелегальній міграції тощо.

Що ж стосується соціальних переваг, то вони пов'язані із високим рівнем соціальних стандартів, розвитком гуманітарної сфери, ефективним захистом прав працівника, розвиненою системою охорони навколишнього середовища. Отже, інтеграція України до ЄС зможе забезпечити громадянам право на вільне працевлаштування, адекватну оплату та безпеку праці, належні умови життя, охорону здоров'я, освіту, культуру, соціальний захист та соціальне страхування відповідно до європейських стандартів [5, с. 212].

До економічних переваг євроінтеграції можна віднести: зростання продуктивності економіки та темпів технологічної модернізації; вільний доступ до новітніх технологій, капіталу, інформації; створення більш сприятливого інвестиційного середовища; збільшення обсягів торгівлі на ринку ЄС; підвищення конкурентоспроможності вітчизняного товаровиробника.

Окрім цього вступ до ЄС сприятиме підвищенню якості регулятивних інститутів у банківській сфері, фінансовій, бюджетній та у сфері корпоративного управління. Зауважимо, що окрім вищезазначених переваг, членство у Європейському Союзі надає можливість використовувати фонди регіонального розвитку для прискорення виходу на вищий економічний рівень.

Особливої уваги серед економічних переваг євроінтеграції заслуговує розвиток торгівельно-економічних відносин, який залежить не лише від політики уряду щодо стимулювання власного виробництва, але й від інвестиційної діяльності з використанням фінансово-економічних та організаційно-правових

механізмів. Безумовно, торгівля з ЄС надає багато можливостей та переваг для України:

вихід на один із найбільших, найпотужніших та найбільш захищених ринків світу;

можливість конкурувати на рівних умовах та нарощувати обсяги експорту до одного з найважливіших торгівельних партнерів України;

збільшення кола потенційних споживачів української продукції;

надає можливість знайти нових партнерів та диверсифікувати свої експортні потоки з метою мінімізації ризиків у разі неможливості доступу на ринки певних країн СНД;

спрощення процесів залучення технологічних та інноваційних рішень, що реалізуються у країнах ЄС; покращення доступу до якісної імпортової техніки, насіння, засобів захисту рослин тощо;

збереження суверенітету у визначенні та здійсненні зовнішньоекономічної політики [6, с. 419–420].

Отож, інтеграція України до Європейського Союзу є стратегічною метою подальшого розвитку нашої країни, яка надає багато переваг політичного, соціального та економічного характеру. Однак вимоги щодо членства в ЄС потребують проведення реформ у різних сферах українського суспільства, багато з яких вже розпочато. Тому політичний діалог та подальший розвиток торговельно-економічного співробітництва між Україною та ЄС є надзвичайно важливим і створить підґрунтя для ефективних процесів інтегрування.

Список використаних джерел:

1. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_012#Text.

2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.

3. Путівник для здійснення аналізу відповідності проектів законів зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву ЄС. URL: <http://comeuroint.rada.gov.ua/uploads/documents/29350.pdf>.

4. Осіпова Л. В. Вплив євроінтеграційних процесів на економічний розвиток України. *Економіка і суспільство*. 2016. № 2. С. 75–79.

5. Свестун Л. А., Шевченко Л. І. Соціально-економічні проблеми та переваги інтеграції України до Європейського Союзу. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2014. № 6 (157). С. 211–216.

6. Ситник Н. С., Юркевич Г. І. Сучасний стан розвитку торговельно-економічних відносин України з Європейським Союзом. *Молодий вчений*. 2018. № 2 (54). С. 417–420.